

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

IAO0401D

Verslag IAO COVID-19

Woensdag 1 april 2020, 10.00u

Departementaal vertrouwelijk

NCTV

Agenda

1. Opening
2. Algemeen beeld
3. Thema Maximaal controleren (toelichting VWS)
4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving (toelichting NCTV)
5. Thema Zorg voor kwetsbare personen (toelichting VWS)
6. Thema Financieel-economisch (toelichting EZK)
7. Thema Caribisch gebied (toelichting BZK)
8. Internationaal
9. Parlementair
10. Communicatie
11. Openstaande Actiepunten
12. Rondvraag en sluiting

Opening

Morgen in ICCb

- Voorkomen buitenlands toerisme in paas- en meivakantie

2. Algemeen beeld

Duiding:

- Waardering voor de **duidelijke persconferentie**. De aankondiging dat er **meer getest** gaat worden is positief ontvangen.
- De verlenging van de maatregelen doet een **groot beroep op de mentale weerbaarheid** van de **samenleving** en het personeel in cruciale/vitale beroepen en **legt druk op de implementatie van economische en financiële maatregelen**.
- **Risico op toenemend gevoel van 'ongelijkheid'** onder burgers en bedrijven t.a.v. medische behandeling, oplossingen en financiële steun. Dat kan afbreuk doen aan draagvlak en solidariteit.

Omgevingsanalyse

- Op de voorpagina's nadruk op de verlenging van de maatregelen. En de zachte en begripvolle landing ervan. Ook besef dat 28-4 waarschijnlijk nog niet klaar is.
- In diverse media complimenten over strakke boodschap en goed geregisseerde persconferentie.
- Steeds meer berichtgeving over mogelijke faillissementen en financiële consequenties.
- Zorg over geestelijk welzijn neemt toe.
- Kritische artikelen over de opstelling van Nederland t.a.v. financiële hulp aan Zuid-Europese landen. 'Beste Mark, help nou' en
- De druk op gezinnen en werkende ouders neemt toe; scholen maken zich daarbij zorgen over kwetsbare leerlingen en vrezen onderwijsachterstanden.
- Veel zorgen over de IC-capaciteit. Fase 3 / zwarte scenario komt veelvuldig aan bod: wie wel en wie niet op de IC? Belangengroepen trekken aan de bel namens hun achterban (ouderen, mensen met een beperking). 'Mogelijk volgende week al zwartste scenario'

Zie aparte bijlage voor briefing RIVM

- Alleen voor Europees NL, niet voor caribisch gebied
-
- Duidelijk dat de curve in ZH nog oploopt,
- Zeker nog extra IC capaciteit nodig omdat de piek op 1 mei voorzien is.
- DPG'en zijn opgeroepen om ook voor niet acute opvang extra bedden te organiseren.

10.2g
11.1

Algemeen beeld (slot)

- Werken aan exitstrategie, maandag in OMT. Baseren op maatregelenmatrix. Consequenties van maatregelen op de rest van de samenleving.
- Steeds meer aandacht voor niet-medische kant, vb ook steun aan Europa

3. Thema's – maximaal controleren (1)

- IC capaciteit is helder. Gewerkt wordt aan 2400 IC-bedden op zondag, met verdere uitbreiding daarna.
- Overige zorg en buiten ziekenhuizen heeft ook volle aandacht

Innovatievoorstel

- Voorstel opgesteld door ZonMW, bedrijven die willen bijdragen aan bestrijding. Voorstel dient om aanbod te kanaliseren met front- en backoffice. Er voor zorgen dat mensen antwoord krijgen op hun voorstellen, ook wanneer hier niet op wordt ingegaan. Bij instemming met voorstel zsm opstarten.
- Voorstel wordt hier afgedaan, hoeft niet naar ICCb/MCCb
- Knelpunten graag later agenderen wanneer nodig

3. Thema's – maximaal controleren (2)

Overwegingen vliegverboden

- Update: veel media-aandacht en politieke druk over de VS. Je kunt nu nog eenvoudig uit hoog-risicolanden op Schiphol komen. Plan is Beginnen met exitscreening op vertrekluchthaven (o.a. fit to fly verklaring, verstrekken van info in het vliegtuig over NL-regels), starten vanaf JFK (testen)
- Is diplomatieke / economische afweging om voor deze wijze te kiezen.
- Quarantaine mogelijkheden nog aan de orde geweest?
- Eerder gemeld: entry/exitscreening niet nuttig, zijn er nu andere inzichten? Geen entryscreening in NL, want dan hebben mensen al samen in het vliegtuig gezeten. Exitscreening kan dit voorkomen. Fit to fly verklaring moet uitstralen dat je met symptomen echt niet aan boord komt.

3. Thema's – maximaal controleren (3)

- BZ: Voor landen buiten Schengen niet opportuun om nog afwegingskader te hebben, plus is niet up to date met ontwikkelingen van afgelopen week.
- Besluit: Afwegingskader morgen in ICCb en MCCb behandelen en update over de drie nieuwe landen waarvoor een vliegverbod wordt overwogen
- Actie: uitzoeken hoeveel vluchten landen er nog op Schiphol? Actie KMAR

3. Thema's – maximaal controleren (4)

Loket psychosociale hulpverlening

- Integrale landingspagina organiseren voor dit thema. Is behoefte aan.
- Verbinden aan telefoonnummers die hierover ook ontstaan in de zorg.

4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV)

Voorkomen buitenlandse reisbewegingen

- Verschillende initiatieven ter voorbereiding op ICCb/MCCb behandeling, vandaag bij elkaar brengen (door NCTV) voor morgen
 - JenV – contact met bewindspersonen buurlanden
 - KMAR – verkennen regulering grens met DSL
 - Communicatie richting buurlanden over voorkomen reisbewegingen
 - VR-acties om toerisme te ontmoedigen

4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV) (2)

KMAR (toelichting)

- Werken aan scenario's die volgen uit besluit om grenscontrole in te stellen aan binnengrenzen. Intelligence voorspellen nog niet veel grensverkeer. Samenwerking zoeken met NP en partners over de grens. Bundespolizei-contact hint op sluiting vanuit DSL
- 2 varianten: Kijken waar het het meest doelmatig is of scenario met 100% controle. Voorkeur ligt bij eerste scenario.
- Waarom nu sluiten grenzen? Is nog geen besluit, maar voorwerk voor een discussie.
- BZK: zeer terughoudend mee zijn op economische grenzen.

• [Redacted text block]

10.2g
11.1

4. Thema Continuïteit vitale processen en samenleving (NCTV) (3)

- BZ: ook kijken naar Belgische grens, maatregelen lopen daar tot 18 april.
- BZ: DSL geeft al neg reisadviezen
- Bezien of met andere maatregelen het zelfde effect kan worden bereikt. Binnen huidige projectgroep continuïteit.
- Wordt gewerkt aan scenario stijgende lijn (o.a. jur. mogelijkheden). Vrijdag op de agenda.

5. Thema zorg voor kwetsbare personen (VWS)

Doelstelling

- De risico's voor mensen met een zwakke gezondheid en hun omgeving zo klein mogelijk maken en te zorgen dat er voldoende capaciteit is voor mensen die het meest kwetsbaar zijn.

Prioriteiten van aanpak

- Lijn 1: We roepen mensen op om fysieke en sociale contacten te beperken, en het bezoek aan kwetsbare mensen te beperken
- Lijn 2: We zorgen voor voldoende opvang van kwetsbare personen
- Lijn 3: We adviseren maatregelen voor personeel en mensen buiten het ziekenhuis
- Lijn 4: We roepen mensen op om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen

Uitgangspunten en werkwijze

- We hebben hierover bijna dagelijks contact met de brancheorganisaties voor de verpleeghuiszorg, thuiszorg, gehandicaptenzorg, jeugdzorg, maatschappelijke opvang en beschermd wonen en GGZ.
- We maken samen met hen dagelijks de stand van zaken op
- Ook maken we samen met de brancheorganisaties een vertaling van de meest recente adviezen ten behoeve van hun achterban
- De regionale GGD ondersteunt de organisaties regionaal, het RIVM doet dit landelijk
- Daarnaast publiceren wij zo veel mogelijk informatie via Rijksoverheid.nl

Project 3: Om wie gaat het?

Definitie kwetsbare personen:

A. Personen met zwakke gezondheid (conform de definitie van het RIVM)

- Het gaat om:
 - 70-plussers;
 - Volwassenen met afwijkingen en functiestoornissen van de luchtwegen en longen; chronische hartaandoeningen; diabetes mellitus; ernstige nieraandoeningen die leiden tot dialyse of niertransplantatie; patiënten met verminderde weerstand tegen infecties (door medicatie voor auto-immuunziekten, na orgaantransplantatie, bij hematologische aandoeningen, bij aangeboren of op latere leeftijd ontstane afweerstoornissen waarvoor behandeling nodig is, bij chemotherapie en/of bestraling bij kankerpatiënten); en mensen met een hivinfectie, in overleg met de hiv-behandelaar.

B. Overige kwetsbare personen

- Het gaat om personen die niet zozeer vanwege hun gezondheid kwetsbaar zijn, maar die onder normale omstandigheden al kwetsbaar zijn en nu door de context van Covid19 extra kwetsbaar zijn geworden: zorgverleners, dak- en thuislozen, ggz-cliënten, mensen die in een beschermde woonomgeving wonen, mantelzorgers, mensen voor wie dagbesteding wegvalt, vrijwilligers op zorgboerderijen, kwetsbare kinderen en jongeren, prostituees mensen die afhankelijk zijn van rechtsbijstand, slachtoffers van mensenhandel en arbeidsuitbuiting, mensen met verward gedrag/psychische stoornissen, slachtoffers van huiselijk geweld.

Lijn 1: We roepen mensen op om fysieke en sociale contacten te beperken, en het bezoek aan kwetsbare mensen te beperken

Doel:

- Reduceren van het risico op besmetting in zijn algemeenheid, en in het bijzonder het reduceren van het risico voor enerzijds zorgverleners en anderzijds mensen met een zwakke gezondheid opdat de beschikbare capaciteit en de zorgbehoefte in balans blijft.

Ingezette acties:

- Algemeen: beleid inzake social distancing
- Specifiek: bezoek- en vervoersregelingen mensen met een zwakke gezondheid; verpleeghuizen (aanwijzing 20 maart), gehandicaptenzorg (publicatie 23 maart), GGZ (publicatie 23 maart), jeugdzorg, Valys (20 maart), ziekenvervoer (25 maart)
- Specifiek: zorgen voor gerichte communicatie naar doelgroep
 - Steffie voor de gehandicaptenzorg is ingang gezet.
 - Basisvoorlichtingsmateriaal wordt doorvertaald door bureau gespecialiseerd in communicatie voor mensen met een verstandelijke beperking

Lijn 2: We zorgen voor voldoende opvang van kwetsbare personen

Doel:

- De druk op de (thuis)zorg te verlichten, de veiligheid van (thuis)zorgmedewerker, medebewoners en mantelzorgers te waarborgen en efficiënt met de schaarste aan (thuiszorg)personeel, artsen en persoonlijke beschermingsmiddelen om te gaan;
- De druk op ziekenhuiscapaciteit te verlichten
- Voor kwetsbare groepen zoals dak- thuislozen en kwetsbare kinderen alternatieve opvang organiseren.

Ingezette acties:

- Het opstellen van een regioaanpak gericht op het domein overstijgend organiseren van bedden capaciteit om kwetsbare personen uit de thuissituatie, (kleinschalige) instellingen of het ziekenhuis een alternatief te bieden als:
 - Opname in het ziekenhuis door de patiënt niet (langer) gewenst of mogelijk is, of waar dit medisch niet zinvol wordt geacht.
 - Zorg in de thuissituatie niet veilig voor mantelzorger, medebewoner of zorgpersoneel, of niet efficiënt (personeel, PBM) kan worden georganiseerd.
- Het ministerie van OCW heeft met gemeenten afgesproken dat zij, samen met scholen, wijkteams en kinderopvang, initiatief nemen voor de meest kwetsbare kinderen (ook kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar) om maatwerk te waarborgen. (brief TK 20 maart)
- Richtlijn opvang voor dak- en thuisloze mensen is opgesteld (25 maart)
- 18. Richtlijn maatschappelijke opvang (27 maart)

Lijn 3: We adviseren maatregelen voor personeel en mensen buiten het ziekenhuis

Doel:

- Zorgen dat er een duidelijk en uniform handelingsperspectief is voor zorgbestuurders en zorgverleners, waarbij de instructies zijn geschraagd door experts (RIVM).
- Zorgen dat er een uniforme communicatie is naar bestuurders en zorgverleners.
- Zorgen dat er goede communicatie op maat beschikbaar is voor bewoners en naasten.

Ingezette acties:

- Algemene richtlijnen voor personeel en bewoners mbt hygiëne
- Algemene richtlijn voor gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen
- Algemene richtlijn voor inzet personeel en testen
- Beschikbaar stellen van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen in diverse sectoren
- Beschikbaar stellen van instructies voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen in diverse sectoren
- Beschikbaar stellen van instructies voor inzet personeel en testen in diverse sectoren

Lijn 4: We roepen mensen op om naar elkaar om te zien, zeker naar kwetsbare mensen

Doel:

- Mensen gaan na bij hun vrienden, familie en/of in de buurt of mensen hulp/steun kunnen gebruiken en gaan daarmee aan de slag.
- Vraag- en aanbodplatformen voor hulp en telefonische hulplijnen met elkaar te verknopen en onder de aandacht brengen. En waar nodig ondersteunen.
- Hulp- en aandachtsvragen van mensen vindbaar maken.

Algemene ingezette acties:

- **Hulplijnen** Luisterlijn (met al een spotje van Jan Slagter op tv), Anbo, Rode Kruis, Ouderenfonds (silverlijn) etc. (er zijn er nog meer). Met het team 'Een tegen Eenzaamheid' doen we dagelijks (tenzij ander regime opportuun) een belronde, waarbij we nagaan wat de vragen zijn (aantallen) en rode draden in de vragen. (vraagkant), Kindertelefoon.
- **Aanbod van allerlei maatschappelijke initiatieven.** Dat is nog snel groeiend. Ook hier doen we belrondes met een aantal koepels en organisaties om zicht te houden op ontwikkelingen.
- **Verbinding van vraag en aanbod** Kunnen we de rode draden aan de vraagkant verbinden met het aanbod? Dit aanvullend op wat initiatieven zelf ontwikkelen. We hebben hier een website voor ontwikkeld 'HoudContact'. Deze pagina hangt onder de website van 'Een tegen Eenzaamheid'.

Monitoring

Dashboard

- De komende week wordt het dashboard mogelijk nog uitgebreid

Onderwerp	Was 23 mrt	Huidig 25 mrt	Prognose	Toelichting
Aantal kwetsbare personen met besmetting - Verpleeghuizen (verdenking) - Verpleeghuizen (besmet)	322 43	482 76	nvt	Betreft info uit vorige week ingebouwde module in EPD. Vulling kan bijdragen aan tempo stijging. Voor gehandicaptenzorg komen cijfers naar verwachting volgende week beschikbaar.
Ontwikkeling ziekteverzuim gehandicapten- en ouderenzorg				Vanaf maandag (27/3) dagelijks en/of wekelijks de meldingsfrequentie van het ziekteverzuim beschikbaar.
Zicht hebben op de issues die spelen en hinderend zijn voor zorgverleners (kwalitatief) Zicht hebben op gevonden oplossingen (kwalitatief)	Belangrijkste issues betreffen - de beschikbaarheid van pbm (inmiddels onder aandacht van ROAZ gebracht), - het testen (inmiddels richtlijn beschikbaar en er wordt gekeken naar mogelijkheid meer tests) - de capaciteit in de regio met name voor zorg tussen de schakels thuis-verpleeghuis-ziekenhuis (plan voor cohortverpleging is in de maak).			
Zicht hebben op initiatieven in kader van het omzien naar elkaar (poging kwantitatief, in elk geval kwalitatief)	- Dagelijkse belronde (hulplijnen) - Aanbod maatschappelijke initiatieven wordt bijgehouden - Verbinden vraag en aanbod via website 'Houdcontact'			
...				
...				
...				

5. Thema zorg voor kwetsbare personen (slot)

Graag factsheets voor specifieke doelgroepen in- en aanvullen.

OCW kan mogelijk cijfers leveren over kwetsbare leerlingen voor dashboard.

DPG'en zijn nu regionaal de niet acute zorg aan het organiseren. Opdacht om LOT-C daar bij te betrekken (ondersteuning), deze krijgen hier ook een uitbreiding van de opdracht voor.

Factsheet bijstand is er nog niet – zou opgesteld worden op basis van opmerkingen over vraag aan bijstand die aanbod overschrijdt. Routing bijstandsverzoeken en welke verzoeken zijn gedaan en stand van zaken in kaart brengen (LOCC, DEF, VWS) Als voorstel deze week terugbrengen in IAO. Stavaza iedere dag in IAO.

6. Thema Financieel-economische stabiliteit (EZK)

- Huizenmarkt gegevens zijn bijvoorbeeld nog niet beschikbaar (van voor de crisis)

5-hoek

- NOW-loket gaat as. maandag open, voor tegemoetkoming loonkosten
- GO-regeling, is al uitgeput
- Noodloket afbakening nog niet rond (vb. non-food retail toegevoegd maar nog vragen over tattooshops, marktkramen)
- Waken voor sectorale noodregelingen
- Werkagenda opgesteld voor o.a. post corona, verlenging noodpakket, begroting 2021
- Handen en voeten geven aan 1,5 meter economie, komt later een voorstel voor.

6. Thema Financieel-economische stabiliteit (EZK)

Fin: veel vragen voor welke belastingen uitstel van betaling geldt.
Komt morgen mogelijk in ICCb/MCCb

Implementatie van maatregelen economische sector heeft hoge urgentie.

7. Thema Caribisch Gebied (BZK)

- Geen aanvullingen

Internationaal

Steun derde landen.

- Hoe omgaan met hulpverzoeken derde landen. Komen binnen via verschillende kanalen. Afwegen op haalbaarheid naast eigen crisisbeheersing. Solidariteit tonen ook belangrijk. Beeldvorming NL staat onder druk. Geopolitiek: anderen doen het wel, bijvoorbeeld Rusland, China.
- Aanvragen worden wekelijks integraal getoetst. Er komt een dashboard dat behoeftes en voorraden inzichtelijk maakt. Voorstel hiertoe gisteren in ICCb/MCCb behandeld en goedgekeurd.
- BZ Gaat terugkoppeling hierop geven via dashboard.

Internationaal

Stavaza repatriering

- Diverse vluchten hebben plaatsgevonden. Op vluchten worden ook andere EU-ingezetenen meegenomen. Nog diverse vluchten gepland.
- Vluchten zijn bij UCPM aangemeld (EU-programma voor vluchten van buiten de EU, waaraan door EU wordt meebetaald)

Hulptransporten

- BZ: Met fin en douane in overleg over geplande OS-leveringen aan ontwikkelingslanden om exportrestricties te verlichten

9. Parlementair (1/1)

- Vandaag technische briefing en debat
- OCW: voortgangsbrief kwetsbare leerlingen. Ook brief in voorbereidingo ver huis aan huis en lokale journalistiek en afbakening culturele sector

10. Communicatie-aanpak

- Van gedrag starten -> gedrag volhouden:
Eenduidige en toepasbare maatregelen. 1 brondocument.
- Departementen maken Q&A-vertaling naar sectoren en doelgroepen
- Nieuwe middelen, socials, nieuwe fase campagne

Driedeling:

- Gezondheidsadviezen: 1,5 meter / handen wassen
- Maatregelen voor beperking openbare leven
- Aanvullende crisismaatregelen: hoe komen we deze tijd door

Acties communicatie

- Communicatievragen debat
- Nieuwe (on- en offline) middelen: wat betekent het voor mij?
- Aanscherpen QA definitie en besluitvorming over culturele instellingen met publiek
- Communicatie buitenlands toerisme en grensregio's
- Voorstel media-offensief buitenlandse media ('onze intelligente lockdown niet zoveel anders dan omliggende landen')
- Analyse data sociale media
- Voorbereiden I/MCCB donderdag

11. Bespreking agenda voor ICCb/MCCb.

- Dashboard
- Afwegingskader vliegverboden
- Voorstel buitenlands toerisme
- Vanuit Financiën: belastingmaatregelen.
- Mogelijk punt vanuit OCW
- Sta va za in ICCb over datadeling, als rijp voor besluitvorming evt ook MCCb

12. Rondvraag en sluiting

- Dashboard continuïteit moet nog worden aangepast aan huidige cruciale processen, graag aandacht voor aanleveren informatie door liaisons.
- Action learning stuk bij de stukken. Voor evaluatie door COT, binnenkort meer.

Acties en afspraken IAO 1 april 10.00 u (1)

- AFSPRAAK: Exitstrategie OMT gebaseerd op maatregelenmatrix zodat exit strategie gebaseerd kan worden op consequenties gezondheidsmaatregelen.
- Innovatievoorstel ('kanaliseren',) ziet op goede voorstellen te scheiden van de minder goede en daar zsm opvolging aan te geven.
- AFSPRAAK innovatievoorstel akkoord, EZK biedt hulp aan. Nog geen nadere besluitvorming in I/Mccb, wel stand van zaken in Iccb van 2 april = ACTIE VWS
- Overweging vliegverboden aanvullende landen (Zwi, VS en VK)
AFSPRAAK/ACTIE update VWS: stand van zaken in IAO 2 april
- AFSPRAAK afwegingskader stand van zaken + besluitvorming in Iccb/Mccb. T.a.v. aanvullende landen (VS) in ieder geval stand van zaken en besluitvorming Iccb/Mccb onder voorbehoud (Afstemming: VWS – BZ – IenW)
- AFSPRAAK/ACTIE VWS t.a.v. loket psychosociale hulpverlening: steun voor voorstel. Verder uitwerken en telefoonnummers op dit terrein linken.

Acties en afspraken IAO 1 april 10.00 u (2)

ACTIE NCTV: procesvoorstel richting Iccb/Mccb morgen t.a.v. voorkomen buitenlandse reisbewegingen/toerisme. Verschillende initiatieven moeten bij elkaar komen. Kunnen we met andere maatregelen ook het zelfde doel bereiken? Project continuïteit coördineert, afstemming vindt verder plaats ter besluitvorming morgen.

AFSPRAAK/ACTIE NCTV: scenario stijgende lijn vrijdag op de agenda.

ACTIE ALLEN: op verzoek VWS factsheet VWS ten aanzien van kwetsbare personen aanvullen, specifiek op doelgroepen.

AFSPRAAK: Afspraak is dat alle bijstandverzoeken ingediend worden bij het LOCC. Behoeftte aan overzicht.

Actie: LOCC-Defensie-VWS stemmen af om proces recht te trekken. Overleg dat vandaag plaatsvindt (Defensie) zal daarin betrokken worden. Komende dagen terug op IAO, dilemma's z.s.m. opschalen naar Iccb.

Acties en afspraken IAO 1 april 10.00 u (3)

AFSPRAAK/ACTIE FIN: behoefte aan duidelijkheid voor ondernemers inzake belastingregelingen waarschijnlijk morgen in Iccb/Mccb

AFSPRAAK/ACTIE OCW: OCW voortgangsbrief kwetsbare leerlingen. Nog een brief over huis-aan-huis bladen en lokale journalistiek. En q&a's over culturele instellingen met publiek worden aangescherpt. Stavaza/terugkoppeling morgen in IAO (wordt mogelijk afgedaan in debat)

AFSPRAAK/ACTIE EZK: input delen t.b.v. gebruik data. Stand van zaken in IAO, indien rijp voor besluitvorming door naar Iccb en Mccb

Actie NCTV: dashboard wordt aangepast + procesvoorstel aan liaisons om dashboard te vullen (ook steunverzoeken en maatregelen in economische sector in dashboard!)

AFSPRAAK/ACTIE: Notitie actie-leren o.l.v. COT is in gang gezet: wordt vervolgd.